ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ և թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 1/2 »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 Ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փօսթայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս։

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"بوزانتيون"
ارمنيجه يومى وسياسى غزته
صاحب امتياز ومدير مسؤلى
بوزانت كچيان
مطبعه و اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده ٣٨ نومرولى
دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 36 | ՇԱԲԱԹ 14/26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 | 21 ՐԷՃԷՊ 1314. 14 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1312 | Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 36

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի 33 ՐԴ ԹԻՒԸ

Բիւզանդիոնի այս Դշ.ի թիւը թէև սովորականէն շատ աւելի տպուած, բայց բոլորովին սպառած ըլլալով, անոնք որ հաւաքածոյ չեն կազմեր, եթէ նոյն թիւէն ետ տան՝ ո՛ և է լրագրավաճառի, փոխարէն պիտի ստանան օրուան թերթը։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14/26 ԴԵԿՏ. 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄԸ

Շա՜տ սրտաշարժ էր Պոլկարիոյ Թղթակցութիւնն որ հրեւցաւ «Բիւզանդիոն»ի երեկուան թիւով։ Ինծանի պատկեր մ'էր Պոլկարիա գաղթած Հայերուն մէկ մեծ մասին թշուառութեան. Հապա այն «Տէր ողորմեա»ի աղօթքին նկարագրութիւնը. Մեք լալով հրատարակեցինք զայն. մեծ սրբագրիչները լալով կարդացին անոր «բրօֆա»ները (փորձերը), ինչպէս Թղթակիցն ինք լալով գրած էր զայն։ Իրաւ է որ մեք շատ ժամանակէ ի վեր բախտ չէինք ունեցած այնքան վառ գոյնով նկարուած տեսանելու իրական վիճակ մը. —Բա՞խտ պէտք էր ըսէինք թէ դժբախտութիւն։— Ճշմարտութիւնն այն է որ գրիչները, գրութիւնները շատ հեղ պարագաներէն խեղ կը մնեն. Լրագիրներն ալ, — այնպէս չէ՞։

Մեր սրտագին խնդակցութիւններն այն տաքսիրտ, հոգածու, ճշմարտապէս ազգասէր երիտասարդին որ, առաջինն ըլլալով, Հայ գաղթականութեան մէկ կարեւոր հատուածին բուն վիճակն օրն օրին ծանոյց Ազգին ընդհանրութեան, հաւատարմապէս պատկերելով «Բիւզանդիոն»ի մէջ։

* * *

Բայց հիմա՞, ի՞նչ պիտի ըլլայ այն գաղթականք. Մեք ի՞նչ պիտի ընենք անոնց համար. Իրե՞նք ի՞նչ պիտի ընեն իրենց համար։

—Այս հարցումներ մեծ մասամբ մը իրենց պատասխանը գտան այն Պաշտօնական Ցայտարարութիւններով որով Ընդհանուր Ներումն հրատարակեցաւ։

Ներումէն այն ինն կամ տասն հազար Հայ ընտանիքները միայն պիտի չօգտուին որք բանտարկեալ անդամներ ունէին բանտերուն մէջ, հոս կամ գաւառները, վերջին կամ նախորդ եղելութեանց հետեւանքով։ Պիտի օգտուին նաև աւելի բազմաթիւ ընտանիքներ որք գաղթականներ ունեցան վերջին եղելութիւնէն ի վեր։

Ընդհանուր Ներման հրատարակութեան հետ, երկու շաբթուան նոր պայմանաժամ մը տրուեցաւ Կ. Պոլիս գտնուող փախստական գաղթականներուն։

Մի կողմէ անծրինելով որ Ինքբունական Բանտին մէջ գտնուող ազգայինք խումբ խումբ յանձնուին Պատրիարքարանի և իրենց երդումն ընելով ազատ արձակուին, և նոյն գործողութիւն գաւառներուն մէջ Առաջնորդարաններու միջոցաւ կատարուի, միւս կողմէ հրահանգներ տրուած են որոց որ անկ է որպէս զի Կ. Պոլիս գտնող Հայերը՝ լոկ ձեւական քննութենէ մը ետքը՝ կարենան ցամաք ելնել, իրենց տուները տեղերը գտնալ և իրենց բանին գործին նայիլ անարգել։

Ընդհանուր Ներումն ընդհանուր մոռացումն է անցելոյն, և յուսալից կրնանք ըլլալ թէ ամէն անոնք որ թէեւ առանց անցագրի մեկնած, անկեղծապէս կը փափաքին իրենց տուները դառնալ և հանդարտօրէն իրենց բանին գործին պարապիլ, ամէն կարելի դիւրութիւն պիտի գտնեն՝ թէ՛ պաշտպանեալ վերին իշխանութեանց կողմէ և թէ Ազգ. Վարչութեան կողմէ, որ ինչպէս բանտարկեալներուն, անանկ ալ գաղթականներուն վիճակին ալ նուազ հոգածու է։

Միրտ ունեցէք ուրեմն, Հաւա՛տք ունեցէք. Թշուառութիւնը, դժբախտութիւնն յաւիտենական չեն կրնար ըլլալ։—Մէկ ու կէս ամիսէ ի վեր այսպէս կը քարոզենք. Նոյն վերքերն և գերեւ չհանեցին մեզ յարաբերական լռութեանցն։ Այսօր ճաղարակէր և հազարաւոր Հայ ընտանիքներ ըլլալ են Ընդհանուր Ներման շնորհիւ։ Բոլոր հաւատացող ընտանիքներ ալ դիւրաւ պիտի ըլլան իրենց պաշ մը կորուսած անդամները վերստին գտնելով, կամ խաղաղութեան ու հանդարտութեան մէջ վերադառնալով իրենց կորուսած սիրելի վայրերը, տուներն ու տեղերը։

* * *

Ընդհանուր Ներումն և Գաղթականաց Վերադարձն, ասոնք միայն չեն այն բարիքները զորս կը բերէ կացութեան բարեպատեհ բարւոքումը։

Բանտարկելոց արձակման խրատէն, զոր «Բիւզանդիոն»ի մէջ յաջորդաբար երկու անգամ տպելու բախտն ունեցանք, Ընդհանուր Ներումը միայն չէր աւետեր. Վեցեակ Նահանգներուն Բարենորոգումներն ևս կը շեշտէր, որոց համար Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն և Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներն յանուն Ազգին իրենց շնորհակալութիւնը փութացուցեր էին։ Բարենորոգումներուն նպատակն է՝ անկարելի ընել անախորժ պատահարներուն վերադարձն, և ժողովուրդին ամէն դասերուն ապահովութիւն տալ հանդարտ և արդիւնաւէտ աշխատութեան. Բռչուած է Բարենորոգմանց Ցայտագրոմն որ ուղղամիտ, աշխատասէր, ուշիմ Հայ ժողովուրդն, երբեւ կոծեւոյ տարր մը երկրին բարօրութեան սատարներուն մէջ, իր մասնակցութեան օրինաւոր և արժանի բաժինն ունենայ Վեցեակ Նահանգներուն բնդոյական, խնամական, վարչային և տնտեսական բարեկարգման ու բարգաւաճման կենսաւէտ գործին մէջ։

* * *

Երբեւ կենսական և անմիջական պէտք մը, ամէն տեսակ կարօտեալներուն, որբերուն, որբեւայրիներուն, բանտէն արձակուած խնդրերուն նիւթական պէտքերն հոգալու համար, մի կողմէ պետական և քաղաքային մարմիններ նպաստ պիտի հաւաքեն և բաշխեն, միւս կողմէ ազգային մարմիններուն ամէն դիւրութիւնք պիտի տրուին Ազգ. Պատրիարքարանին և Առաջնորդարաններուն վերին հսկողութեան ներքեւ նպաստամատոյց ամէն ձեռնարկներ ի գործ դնելու իրենց պատշաճ դատած եղանակաւ, և ուստի՛ց որ գան, որո՛ց կողմէ որ ընծայուին, նպաստներու բաշխման գործին ո՛ր և է արգելք կամ դժուարութիւն պիտի չյարուցուի։

Ցայտնի է թէ օտարազգի բարեսէրներ ալ, միսիոնարներ ու միսիոնարուհիներ, մարդասիրաբար հաց, հագուստ, վառելիք և դրամ բաշխած են ու կը բաշխեն կարօտեալներուն. Մեք միշտ շնորհակալութեամբ յիշած ենք այսպիսի օգնութիւններ։ Ուրախ ենք ըսելու որ այնպիսի օգնութեանց բաշխման ո՛ և է դժուարութիւն պիտի չծագի, և Ազգը շնորհակալ պիտի ըլլայ իր կարօտեալներն իրենց ծայրայեղ նեղութեան օրերուն մէջ յիշողներուն, ո՛ր ազգէ որ ըլլան։ Այս մասին մեր այլազգաւան ազգակիցներուն, մասնաւորապէս ալ մեր քաղաքական եղբայրներուն, ցուցած հոգածութիւնն յատուկ յօդուածով գնահատած և շնորհաւորած ենք արդէն։

* * *

Ասոնք են աւասիկ այն խրոզութիւններ և այն պատահականութիւններ որք կը քաջալերեն զմեզ սիրտ տալու վհատածներուն, —մանաւանդ որ վհատութեամբ բան մը ձեռք չի բերուիր. Ինչպէս անհատ մը, այնպէս ալ Ազգ մը ինքզինք վհատեցնելով բան մը չի շահիր։ Ցաւոց աւելներէն, յուսալից պատեհութիւններէն, նպաստաւոր տրամադրութիւններէն բառ կարի օգուտ քաղելուն մէջ է վիճակի բարւոքման գլխաւոր միջոցն ինչպէս անհատներուն այնպէս ալ Ազգերուն համար։ Ո՞վ կրնայ ուրանալ թէ հիմակ ամէն կողմ տրամադրութիւնք նպաստաւոր են։ Գիտնանք ուրեմն մեր խոհականութեամբ, մեր ճարպիկութեամբ և մեր հեռատեսութեամբ օգուտ քաղել այս նպաստաւոր տրամադրութիւններէ, և այնպէս ընենք որ Ազգը տակաւ առ տակաւ բայց ապահովապէս տիրանայ իր կորուսածներուն, թէ՛ բարոյական և թէ նիւթական կարգի մէջ, — իր բազմադարեան արկածալի գոյութեան մէջ անգամ մ'ևս ցոյց տալով իր կենսականութիւնն, և իր պատուական ձիրքերն երբեւ չինել, պարկեշտ և արդիւնաշատ տարր մը։

ՁՄԵՌԸ ԳԱՒԱՌԱՑ ՄԷՋ

ԹՈՂՈ՞ՒՆՔ ՈՐ ՄԵՌՆԻՆ

«Բիւզանդիոն»ի 33րդ թիւը Վանէն թղթակցութիւն մը կը հրատարակէր, որ պերճախօս նկարագիր մ'էր այն կացութեան գաւառին մէջ տիրող թշուառութեան ու աղքատութեան։ Կարելի՞ է զայն կարդալ ու չցաւիլ, և կա՞յ արդեօք Հայ մը որ անտարբեր անցնի այն սոսկալի պատկերին վրայէն։ Անօթութիւն եւ ուրիշ բան չէ, կենաց պէտքերը ու ... չկան որ օգնութեան խնդիրը կը կազմեն. Նոյն խոկ կենդանին է ի վանդի։ Ծերութիւնն ու նեղութիւնն ամէն համեմատելի չափ ու սահմանն անցեր է, հետեւանքը պարզապէս մահ է, որ ուղղակի ծնունդ և արդիւնք է անօթութեան և մերկութեան, որոց ինչքան նկարագիր ... ո՛ և է տեսակ համաճարակ մը ինչպէս եղած է այժմ ի Վան, կրծմակին ու վարդախտի ... ժահտատենդ և թանքր ... ինչպէս կը նկարագրէր «Վանգծեր»ն յիշեալ թղթակցութիւնը մէջ Նոյեմ. 25 թուով։

Արդ թողո՞ւնք որ մեռնին, խնդիրն այս պարզ հարցմանը մէջ կամփոփուի։ Զի գիտնալ պէտք է թէ ոչ անօթութիւնն, ոչ մերկութիւնն և ոչ անոնց ծնունդն եղող համաճարակներն ինքնին չեն անհետանար, այլ ընդհակառակն դեռ սկիզբն է երևալու։ Ամբողջ ձմեռ մը կայ առջնիս, որ այն երկիրներուն մէջ հինգ ամիսէն պակաս չէ, ինչպէս ցուրտն աստիճանն ալ զերոյէն վար 20էն նուազ չէ։ Ուրեմն ի՞նչ պիտի լինի այն տեղերու ժողովրդեան վիճակը։ Պարզապէս մեռնին երթա՞ն։

Եւ սակայն բնական պատուհաս մը, սով, չէ որ կը տիրէ և ժողովուրդն անօթի կը մեռցնէ, այլ աղքատութիւն, և բացարձակ աղքատութիւն, որմէ կը տառապի նա, չկրնալով ոչ անօթութիւնն յագեցնել, ոչ ցրտի դէմ պաշտպանուիլ։

Մայրաքաղաքիս մէջ նոյն իսկ մեր աչքին տակ պարզուող համանման ողբալի վիճակ մը զգալի, ... դափար կուսայ մեզ քրդէն թէ ինչ գաւառ հետևանքներ ունի աղքատութիւնն երբ այդ համեմատութիւններ կը ստանայ։ Պաշտպանելու, երևակայել ... չկայ ուրեմն, ... յանձնման զգալի էջ կարելի է ... միթէ անտարբեր ... շատ ծանր ... ուրութեան առջեւ լռել պէտք է։

Բայց այդպէս չվարուեցանք 1879—80ի ո՛չ սովին առնեն, ո՛չ անոր հետեւող համաճարակին ատեն, այլ ինչպէս լաւ կը յիշէ Բիւզանդիոնի յիշատակելի թղթակիցը, նոյն կերպին պատասխաններուն գործած նախաձեռներ շատ նուազ համեմատութեան մէջ միայն բաղդատմամբ ներկայ աղքատութեան և նեղութեան հետեւանաց՝ զի բոլոր ներկայ սերունդն աղէկ կը յիշէ թէ ինչ դիւցազնական ճիգեր թափուեցան ամենուստ, որք հրաշալի կերպով ... ժողովուրդն հիմնականէն ծանրագոյն պատուհասէն, բնաւ ... մահուան։

Ուրեմն, կարելի չէ՞ արդեօք այժմ ևս միևնոյն ջանքերն ու աշխատութիւններն ի գործ դնել փրկելու համար ամբողջ ժողովուրդ մը մահուան ճիրաններէն, ի նկատի ունենալով մանաւանդ սա կէտ թէ առանց այդպիսի նպաստներու և ձեռնտուութեան, բացարձակապէս անկարելի է յուսալ որ ենթակայ ժողովուրդն ինքզինքը փրկել կարենայ։ Իսկ թէ զինքն իր ճակատագրին պիտի թողունք, այդ խնդիր։ Այն ատեն ո՞վ մեղմէ ... կրնայ ... ու սրտամաշուքի քննալ, երբ յիշէ թէ այնքան արժանաւոր ... գիրկը կլլյնան ի չգոյէ պատառ մը հացի, կտոր մը հանդերձի, կամ սրուակ մը չինադեղի։

* * *

Անշուշտ ոչ ոք կրնայ բաւականանալ սա մտածմամբ թէ տալ ի մայրաքաղաքս կարելի, եղած ամէն օգնութիւն կըլլուի տեղացի կամ տեղացի աղքատաց։ Բնաւ ... և շնորհակալութեան արժանի է բնականար այդ ամէնը, բայց զայս պարտ է ... միայն Կ. Պոլսեցի կամ Կ. Պոլիս գտնուող Հայոց պարտքը չէ, ... կը հասկցուի ի հարկէ, ... նութեան ձեռք կարկառել հեռաւոր ազգակիցներուն։ Մենք կոչում կ'ընենք ընդ ... աշխարհի բնակող բոլոր Հայերուն Բիւզանդիոն մեծ հայաթերթի միջոցաւ, որ ... աշխարհի Հայոց մէջ կը կարդացուի։

Բայց նախաձեռնութիւնը, գործին կազմակերպութիւնը, ամենայն ... Կ. Պոլսոյ Հայութենէն կը սպասենք, բնական ... ներկայացուցիչ ... Սրբազան մը Պատրիարք ունինք, ... ձայնը կը հասնի ... թէ նոյնքան ... կը լինի ի ծագս ... Հայութեան ի նպաստ որդի արկածեալ, որքան եղաւ 1879—80ին Վարժապետեան Սրբազանի հրաւէրն ի նպաստ այն ատենի սովելոց։

Բայց մինչեւ այս ամէնը լինի, անհրաժեշտ է անմիջական օգնութիւն հասցնել Վան, ուր անօթութիւնն և մերկութիւնն իրենց նախաձեռներն առաւելապէս կը գործեն արդէն։ Կը յիշենք ամենքս ալ թէ վերոյիշեալ մեծ սովին ու անոր յաջորդող համաճարակին ատեն ոչ միայն աշագին գումարներով դրամներ ղրկուեցան ի Վան, այլ և բժիշկ ու դեղ։ Տոքթ. Մեհրան Վարդազարեան Պոլսէն, Հօչկեանոր Տոքթ. Շէյնման Թիֆլիսէն բռնասովեալ դեղօրէից առատ պաշարներով արկածին վայրն հասան և անթիւ կեանքեր փրկեցին, որք անոյդ մահուան դատապարտուած էին առանց այդ ազդեցիկ միջոցներուն։

* * *

Ինչո՞ւ հիմակ ալ չգործադրուին այսպիսի ձեռնարկներ, երբ վտանգն աւելի ծանր ու ահռելի է։ Օրինակի համար, ի՞նչ հրաշքներ չգործեր օրինակէր բժիշկ մը եթէ քանի մը ... ի Վան երթայ և ... ։ Ո՞րքան մանկիկներ, ամեն երեխաներ, պիտի ... մաշկի պիրկ ... փրկելու անհուն ... ո՞րքան ... Դարձեալ ինչ հրաշքներ չէր գործեր ժահատատենդի դէմ շնորհքով դեղորայք մը չինաքինք ... մը ... այժմ ոչ մին կայ ոչ միւս այդ քաղաքին մէջ։ Բայց այս ամէնէն առաջ կամ թէ ամէնուն հետ մանաւանդ նախ փութով դրամ հասցնել պէտք է, անօթութեան և ցրտութեան դէմ պաշտպանելու համար ժողովուրդն, և մինչև որ կանոնաւոր հանգանակութեան մը օրինաւոր կամ օրինական կազմակերպութեան ձեռնարկութիւն ու արդիւնաւորութիւն լինի, չէ՞ կարելի արդեօք, գաղափար մ'է որ կը յայտնենք, Սովելոց նախկին Օժանդակութենէն աւելցած դրամէն կամ անոր տոկոսով գնուած կալուածին արդիւնքէն կարեւոր գումար մը ղրկել Վան, քանի որ գլխաւորապէս Վանայ սովելոց անունով հանգանակուած էին այն դրամներն մեծ մասամբ։

Եթէ ոչ, հապա ի՞նչ ընենք, թողունք որ մեռնի՞ն։

ՍՄԲԱՏ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ՈՒՐՖԱ, 20 Նոյեմ. 1896

Թերեւս խնդամ՝ այ խանդարումներէ յետոյ՝ այս առաջին անգամն է. Ռեպա. 1 էն սկսեալ վերաբացուած են տեղւոյս Ազգ. Վարժարանք՝ աւելի բարւոքեալ դրութեան տակ, շնորհիւ ձեռնասուութեան մանկաւոր բարերարի մը. Կը կոչենին հարկաւոր ուսումնասիրոտ անդր և խնդիր մանուկներ. Մայր եկեղեցւոյ ... մէջ կը գտնուին մանչերուն Բարձր. և Տարր. Նախակրթարանները և 2 ծաղկոց ինչպէս նաև աղջկանց յատուկ 3 ծաղկոցներ ... դուրս են աղջկանց Բարձր. և Տարր. Նախակրթարանները. Վարժարանք եթէ ինչպէս կը յուսանք, յարատեւեն ներկայ բարեկարգեալ ուղղութեան մէջ, արդիւնքը յոյժ մխիթարական պիտի լինի տեղւոյս ազգայնոց. որք այս ... պարագային պատճառաւ մինչեւ ցարդ զուրկ մնացած են յաջողակ բարեկարգ վարժարաններէ։ Զարմանալի կերպիւ աւելցած է վերջերս թիւն ... ուսանողաց, որք առաջներ շատ անտարբերութիւն կը ցուցնէին վարժարանաց նկատմամբ։ Նոյն իսկ շատ մը ամուսնացեալ և տարէւոր կիներ դպրոցներէ դուրս ալ չիշին ուսուցչուհիներէ դաս կառնուն և եռանդամբ կը պարապին ընթերցանութեան սորվելու։ Նախորդ և արդի ուսանողաց թուոյն վրայ բաղդատական վիճակացոյց մը յառական ուշադրաւ պիտի ըլլար, և մեր մտադրութենէն դուրս չէ յառաջիկային այդպիսի վիճակագրութիւն մը ներկայացնել «Բիւզանդիոն»ի ընթերցողաց։

* * *

Հինգ ամիսներէ ի վեր եկող Առաջ. Փոխանորդը, Արժ. Տ. Անանիա վարդապետ, կեդրոնացած Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ՝ կը աչնք միշտ ժողովրդական գործերու կարգադրութեամբ և կը ցուցնէ իր դիրքին վայել երկայնամտութիւն։ Վարդապետին ներկայութիւնն՝ իր բարեպաշտական և ժողովրդասիրական յատկութեամբը՝ կարգուորիչ եղած է տեղական խաղաղ ժողովրդեան համար։ Նոյնպէս գոհացուցիչ պարագայ մ'է որ Տ. Անանիա վարդապետ կը վայելէ տեղական կառավարութեան վստահութիւնն, ինչ որ յոյժ կարեւոր է գաւառաբնակ բազմակարօտ ժողովրդեան մը հովուութեան կոչուած եկեղեցականին։

* * *

Քաղաքիս զատ՝ մեր գլխաւոր թեմերն ալ՝ Սեւերեկ, Պիրէճիկ, Էնէնչ, Ճերմիկ և Հասմ—կալ՝ կը նեղուին քահանայի կարօտութեամբ։

Հիմա առժամապէս կը գոհանան Սեւերեկ՝ տեղացի վարդապետով մը, և Պիրէճիկ՝ Էնէնչէն եկած քահանայով մը։

Այս պարագային մէջ գոհացուցիչ է որ գոնէ Այնթապի ազգայինք յօժարած են որ վերջերս իրենց համար ձեռնադրեալ 2 քահանայք տարուան մը համար հովեւր հովուութիւնն ընեն Էնէնչի և Ճերմիկի խոստմակարօտ ժողովրդեան։

Բայց քահանայի պակասութեան խնդիրն առժամեայ կարգադրութեամբ չլուծուիր, և ցաւալին այն է՝ որ ամէն կողմէ, արժանաւոր և յանձնառու քահանայացուք ալ չկան։

* * *

Տարւոյս աշնային ամիսներն անցան ցամաք. այս պարագային հետ զուգէն եկած խնդրանքը գէշի վեր ցուցեցին արմտեաց գիները՝ մտահոգութեան մատնելով մանաւանդ կարօտելոց դասակարգը։

Բայց, փա՛ռք Աստուծոյ, այս քանի մ'աւուր մէջ սկսան տեղալ բարերար անձրեւք և անմիջական ազդեցութիւն ըրին գիներուն։

Քաղաքիս արմտեաց հրապարակն այնչափ «գլխապտոյտ» է որ իր այս ... «բարեմասնութեան»(.՞) Պօրսաներն ալ կրնան նախանձիլ։

Գ. Ա. Ո.

ԱՅՆԹԱՊԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այնթապէն Նոյմ. 20 թուով մեզ գրուած նամակէ մը կը քաղենք.

«Պատրիարքական յարմարագոյն ընտրութիւնը մեծ հաւանութիւն պատճառեց Այնթապի մէջ։ Ամէն ոք յուսադիր է Սրբազանութեան պաշտօնավարութենէն։

Հիմա ալ բաւական թուով բանտարկեալներ կան, և ժողովուրդն անհամբեր է որ առաջ իր ընդանեաց փրկութեան... Վեհ. Սուլթանին Ներման բարեհաճութեան հրամանն և որ առաջ իր սիրելիները վերադարձնելու համար՝ Տեփիւնի ... բանտարկեալներ ... Հալէպ փոխադրեցան։

«Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութենէն վկայեալ երկու չքնաղ օրիորդներ, Մարիամ Այվազեան և Կիւլիկ Պապազեան, Այնթապ հասնելով, սկսան դասախօսութեան Հայկազեան վարժարանին մէջ։ Երկոքին օրիորդք մինչեւ կէս օր Բողոքականաց Աղջկանց Քոլէճին մէջ ալ կը դասախօսեն։—(Բիւզանդիոն կատարեալ

յաջողութիւն կը մաղթէ երկու բարեկիրթ օրիորդներուն, իրենց կրթական այս գեղեցիկ պաշտօնին մէջ։)

«Անթիմայի եկեղեցւոյն վրայ երկու քահանայ ձեռնադրուեցան, երկուքն ալ ուսեալ մարդիկ, Գ. Արսէն Ցարութիւնեան և Գ. Ցարութիւն Տէր Մելքոնեան, առաջինը շրջանաւարտ Կեդրոնական Թուրքիոյ Քոլէճէն և Մարաշի Աստուածաբանական ճեմարանէն. միւսը, սան հանգուցեալ նշանաւոր առաջնորդ Տ. Մելքոն քահանայի, յաճախած է Կեդր. Թուրքիոյ Քոլէճն։ Որովհետեւ Անթիմայ եպիսկոպոս չկայ, երկուքին ընծայացուք Ուրֆա ղրկուելով, Գեր. Տ. Խորէն Եպիսկոպոս Մխիթարեանէն ձեռնադրուեցան Տ. Արսէն և Տ. Ցարութիւն անունով։

«Իրենց քահանայանալէն Անթիմայ լինելէն ետքը, պիտի երթան Էնէշ և Ճիպին գիւղերն, և տարի մը հոն պաշտօնավարելէ յետոյ, պիտի դառնան Անթիմայ և հոս վերջնապէս հաստատուին։

«Բիւզանդիոն Անթիմայի մէջ շատ լաւ ընդունելութիւն գտաւ։»

ՌՈԲԸՐԴ ՔՈԼԷՃԷՆ ԼՈՒՐ ՄԸ

Երէկ իրիկուն երկար նամակ մը ստացանք որ մանրամասնօրէն կը պատմէ Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ պատահած ցաւալի դէպք մը։ Կեսարացի վաճառական Մ. Էֆ.ի որդի Ա. Մ. խելքը կորուսեր է հետեւեալ դէպքին հետեւանքով։—Հայազգի ուսանողին և յոյն ուսանողի մը մէջ վիճաբանութիւն մը կը ծագի։ Մի քանի աշակերտներու միջամտութեամբ և ձեռքի քանի մը անախորժ կատակներով, որոց մէջ Ա. Մ. մաս չէ ունեցեր, վիճաբանութիւնը կը դադրի։ Տնօրէնութիւնը կը քննէ, և երկու ուսանողներուն ծնողաց դժգոհութեան նամակ կը գրէ։ Մ. Էֆ. զայրացած գալով կուգայ չաբաթ օր կէս օրէն ետքն, և այնքան խիստ կը վարուի իր տղուն հետ որ սա ուժգին տագնապ մը կ'ունենայ, և այժմ աւելի կամ նուազ խելակորոյս վիճակի մէջ ըլլալը ցաւօք կը տեսնուի։

Նամակագիրը կը յայտնէ թէ գործն ինքնին այնքան ծանր չէր, և թէպէտ Տնօրէնութիւնը պարտականութիւն մը կատարած ըլլալու համար այնպիսի գիր մը ղրկած էր ծնողներուն, բայց Մ. Էֆ. աւելի աղէկ ճանչնալով իր որդւոյն առհասարակ լաւ բնաւորութիւնը, պարտէր աւելի խորունկ քննութիւն մ'ընել, և այնքան խիստ չվարուիլ իր որդւոյն հետ, որոյ ջախջախիչ հետեւանքը սոսկալի է։ Բայց միւս կողմէ այնքան ծանր չի դատեր Տնօրէնութիւնն ալ, որովհետեւ կը տեսնէ թէ վաճառական մը, իրաւամբ յարգուած և նշանաւոր Տնօրէնութեան մը ազդարարութիւնը տեսնելով յանդիմանութիւն մը տայ, աւելի բարակը չէ փնտռած, և իր բնական զայրոյթն իր տղուն վրայ թափած է։

Նամակագիրը [illegible] կը ներկայացնէ իրեն դէմ ցուցուած կրկին խստութեանց պատճառաւ։ Բայց այս մասին և ուրիշ նկատմամբ իր կարծիքներն ու դիտողութիւնները նոյնութեամբ ընդունելէ առաջ, արդարութեան գործ կը համարինք աւելի բաց հանգամանքի տեղեկութիւն մը ստանալ այս ցաւալի դէպքին վրայ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՈՒՊԱ

Մ. Թանօվաս յայտարարեց թէ սպանիական կառավարութիւնը հաստատապէս որոշած է Քուպայի մէջ վարչական բարենորոգումները ի գործ դնել այն ատեն միայն երբ ջարդ տրուի ապստամբութեան։ Նախարարապետն ըսաւ նաև թէ կառավարութիւնն ամէն գոհացում տալու պատրաստ է, ԵՐԲԵՔ չպիտի ճանչնայ Քուպայի անկախութիւնը։ Պաշտօնական բառ մ'է այս ԵՐԲԵՔը։

—Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Մր. Օլնի յայտարարեց Ուաշինկթընի սպանիական դեսպանին թէ Սպանիա կրնայ մինչեւ մարտ անհոգ մնալ, որովհետեւ նախագահ Քլիվլէնտ որուն պաշտօնը մինչեւ այն ատեն պիտի տեւէ, չպիտի ճանչնայ Քուպայի անկախութիւնը։ Ճանչնալ կամ չճանչնալ՝ կառավարութեան գործն է Մ. Նահանգաց մէջ, ո՛չ թէ Խորհրդարանին, կըսէ Օլնի։

—Հաւանայէն կը հեռագրեն թէ ի Սանթա Քլարա շարժման մասնակիցները շատ մը փոքր խմբերու բաժնուեր են, որովհետեւ չեն կրնար դէմ դնել սպանիական հեծելազօրաց հալածումներուն։

—Մադրիտէն կը հեռագրեն թէ կառավարութիւնն երկու ամիս ժամանակ տուեր է Վէյլէր զօրավարին՝ արդիւնքներ ձեռք բերելու համար, որով կարելի ըլլայ Անթիլեան կղզիներուն մէջ բարեփոխումներ ի գործ դնել։

—Զօրավար Վէյլէր հաւաստեց [illegible] ապստամբութիւնն այն ատեն պիտի վերջանայ երբ Բինար-տէլ-Րիօ նահանգը հանդարտի և ինք կարենայ նոյն ուժով իր ձեռքին տակ պաշտպանել Հաւանայի ու Մաթանզայի նահանգաց [illegible] որ անվտանգ են։

ՄԱՉԷՕ

Մաչէոյի բժիշկը Տոքթ. Զէրթուչա տեղեկութիւններ տուաւ լրագրական թղթակցի մը։ [illegible] Մաչէոյի մահուան [illegible] վրայ։ Բժիշկն ըսաւ թէ [illegible] Բէդրօ Բիազի [illegible] Մաչէոյի [illegible]։ Հիմա անհասկնալի է թէ ինչպէս կըլլայ որ Կոմէզ նամակ գրելով ըսած ըլլայ թէ նախամեծար կը համարի մեռնիլ քան թէ [illegible] Մաչէոյի մահուան [illegible] չկայ թէ Մաչէօ ո՞ղջ է թէ գերեզմանին մէջ միացած է իր հօրն ու եղբայրներուն որք իրմէ առաջ սպաննուած են Քուպայի պատերազմի դաշտին վրայ։ Թէեւ ծանուցանեն [illegible] Մաչէօ Մաթանզա նահանգին մէջ կը գտնուի [illegible]։ 12ին ընդհարում մ'ունեցեր է Բրաթ զօրավարին հետ, սակայն կ'երեւի թէ Սպանիացիք [illegible] Մաչէօ [illegible]։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆ

Ռուսական թերթ մը [illegible] Չինաստանի [illegible] գրոյցին վրայ, կըսէ թէ Չինա և Ճապոնի պատերազմին ատեն, Անգլիա [illegible] Չինաստանի [illegible] ազդեցութիւնը [illegible]։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Հաբսպուրգեան և Թրանսիլվանիայի [illegible] ազգային [illegible] Տքթ. Բացիոս [illegible] Տքթ. Բացիոս [illegible] Թրանսիլվանիայի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ

Ակադեմիային մէջ այս Եշ. կատարուեցաւ Մ. Անաթոլ Ֆրանսի ընդունելութիւնը։ Մ. Անաթոլ Ֆրանս խօսեցաւ Լըսէքի վրայ որուն կը յաջորդէ։

—Գաղութներու նախարարը հայկական [illegible] մը տուաւ Նիկէրի [illegible] կատարող Մ. Հաւըեթի, որ [illegible] ըսաւ թէ Ֆրանսա պիտի պահէ իր գաղթավայրերու ամբողջութիւնն և թէ այդ [illegible] ի մօտոյ երկաթուղի մը շինուելու պիտի ձեռնարկուի։

ԼՈՐԷՆԶՕ ՄԱՐՔԷԶԻ ԴԷՊՔԸ

Լորէնզօ Մարքէզի դէպքին առթիւ ծագած դժուարութիւնք կարգադրուեցան։ Բօրթուգալի կառավարութիւնն [illegible] պաշտօնատար մը [illegible] Բօրթուգալի [illegible]։

ՉԱՓՈՆ

[illegible]

կոյ եղանակին համար որոշուած նպաստի գումարն, 2,300,000 ֆիորին, պիտի մատուցուի Խորհրդարանին։ Այդ գումար յաջորդ եղանակայ համար [illegible]։

ՍՊԱՆԻԱ

Պարսելոնի վերջին դէպքերուն առթիւ, [illegible] զինուորական ատեանն ամբաստանեալներէ ոմանք մահուան դատապարտեց և ուրիշներ տաժանակիր [illegible]։

—[illegible]

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սթամպուլօֆի սպանման իբրև հեղինակ ամբաստանուած են Հալէն, Պօնի Կէօրկիէֆ, Թուֆէն և կառապան Աշօֆ։ Սպանութիւնն, ինչպէս կը յիշուի, գործուեցաւ 1895 յուլիս 15ին։ Ոճրին գրգռիչն է նաեւ Թիւֆէնքչիէֆ, որուն եղբայրը մահուամբ պատժուած էր Սթամպուլօֆի հրամանաւ։ Երկու հարիւր վկայ կայ, որոց մէջ շատ մը նախարարներ։ Սոֆիայի մէջ մեծ հետաքրքրութիւն կը տիրէ։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Փարիզէն կը գրեն անգլիական լրագրաց թէ վերին ու ստորին Եգիպտոսի մէջ աւազակութեան դէպքեր կը պատահին։ Քէնէ գաւառին մէջ աւազակաց խումբեր յարձակեր են գիւղի մը վրայ, շատ մը բնակիչներ սպաններ և աքսորներ յափշտակեր են։

ՄԱՐՈՔ

Մարոքի մէջ պատահած երկրաշարժը, զոր հեռագիրը ծանոյց, աւելի զգալի եղած է Ֆէզի մէջ, ուր հրէից թաղին մէջ տուներ փլան։ [illegible]

—Թլեմսէնի մէջ Հէյնէր գերմանացի սպանութեան առթիւ ձերբակալուեցան երկու սպանիացի և արաբ մը։ [illegible] գտնուեցաւ։ Կըսուի թէ ուրիշ սպանիացիներ ալ պիտի ձերբակալուին։ Հէյնէր ընտանիքը 25,000 ֆրանք կը խնդրէ Մարոքի կառավարութենէն և 5000 ֆրանք ալ չարագործները գտնողին։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Բէօլինէն [illegible] կը ստուգէ թէ Ռուսիա Կարմիր Ծովու եզերքը վրայ հող մը դրաւեր է նաւահանգիստ շինելու համար և կը յաւելու թէ ռուսական մարտանաւ մը Ճիպուտի երթալ է այդ հողին սեփականացման համար։

ՀԱՆՔԻ ԱՐԿԱԾ

Բէլճիքայէն հեռագիր մը ծանոյց թէ Բէլճիքայի հանքի մը մէջ կայծ պայթելով գործաւորներ մեռած են։ Պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, հանքին մէջ գտնուող 125 գործաւորներէ 71ը դուրս հանուեր են, որոց 26ը մեռած. 15ը ծանրապէս վիրաւորուեր են, 30ը ողջ, իսկ 54ը տակաւին չեն գտնուած և աշխատութիւնք կը կատարուին հանելու համար։

ԴԱՆՁԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐԸ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Գրեթէ ամէն եւրոպական երկրի մէջ մտահոգութեան առարկայ է միշտ այն յարաճուն բեռն որով պետական պաշտօնատարաց համեմատաթիւ թոշակները կը ծանրաբեռնեն ուրիշներուն ելմտացոյցները։ Սակայն, այս կողմէ, ոչ մէկ երկիր կրնայ հաւասարիլ Միացեալ Նահանգաց մեծ Հանրապետութեան, ուր այս պատճառաւ ելմտական աճարկու տագնապ մը մօտալուտ է։ Ինչ որ ի սկզբան տարօրինակ պիտի թուի այնպիսի երկրի մը մէջ ուր գրեթէ մնայուն բանակ չունի, սա է թէ զինուորական թոշակներն են գլխաւորաբար որ կը սպառնան խանգարել Նահանգներուն ելմտական հաւասարակշռութիւնը։ Հիւսիսայնոց և Հարաւայնոց պատերազմին ատենը, յաղթական կուսակցութիւնն որոշեց իբրև հատուցում թոշակ յատկացնել այն զինուորներուն որք ծանրապէս վիրաւորուել էին Միութեան գործը պաշտպանելով, ինչպէս նաեւ սպաննեալ զօրաց ընտանիքներուն։ Այս մասին 1865ին պատրաստուած ցուցակը 80,000 թոշակաւորներու պատկառելի թիւ մը ցոյց տուաւ, որք ընդունէին 43 միլիոն ֆրանք տարեկան [illegible]։ Սակայն յաջորդ տարիներուն մէջ այնքան նոր խնդրագրեր մատուցուեցան որ ութ տարի շարունակ թոշակաւորաց թիւն երթալով աճեցաւ։ 873ին մ'այնպէս կարծուեցաւ թէ առաւելագոյն թիւը գտնուած է։ Ով որ Հիւսիսային բանակին մէջ ծառայած [illegible], կամ մինչեւ իսկ ո՛րուն որ [illegible] կորսուած էր, [illegible] թոշակի մեծ [illegible] վրայ [illegible], այնպէս որ պատերազմի զոհերուն թիւն այն ատեն հասած էր 200,000ի, տարեկան թոշակին 146 միլիոն ֆրանք նշանակուելով ելմտացոյցին մէջ։

1874էն մինչեւ 1878, ելմտացոյցին այս գլուխն երթալով պակսեցաւ թոշակաւորներու մահուան պատճառաւ։ Սակայն 1878ին Հանրապետականք իրենց ընտրական յաջողութիւնները հայթայթելու համար, երեւակայեցին [illegible] հանգստաթոշակի օրէնքը։ Հանրապետականք (կամ ժողովրդականք) [illegible], և այնքան ըրին որ 1879ին քուէարկեալ օրէնք մը, թոշակաւորներու նոր դասակարգեր [illegible], պետական թոշակի իրաւունք ունենալու համար կը բաւէր դէթ քանի մ'օր անցուցած ըլլալ զօրանոցի մէջ։ 1882ին զինուորական թոշակներու համար ելմտացոյցին մէջ արձանագրուած վարկերն 220 միլիոն ֆրանք էին։ 1886ին 323 միլիոնի հասած էին 366,000 թոշակառուներու [illegible]։ Բայց դեռ այսքանն ալ բաւական չէր։

1887ին Հանրապետականք նոր օրէնք մը առաջարկեցին, յայտարարող թէ այն ամէն քաղաքացի որ [illegible] ատեն և որ և իցէ ժամանակամիջոց մը ծառայած է դաշնակցական բանակին մէջ [illegible]։—Դէ Միացեալ Նահանգաց մէջ ոչ մէկ բան այնքան դիւրին է [illegible] հանգստաթոշակի իրաւունք պիտի ունենար։ Այս օրէնքին մէկ հանով կողմը սա էր թէ՝ պատերազմէն առաջ, դաշնակցական բանակին մէջ ծառայող նախկին սպաներ ու զինուորներ ալ պիտի օգտուէին այն թոշակներէն որք ի սկզբան միայն Միութենականները վարձատրելու սահմանուած էին։

Մր. Քլիվլէնտ, որ այն ատեն նախագահ էր, իր մերժելու իրաւունքն ընդդէմ հանեց այս օրէնքին զոր թէ՝ ծերակոյտն ու թէ՝ երեսփոխանականը քուէարկած էին։ Բայց 1889ի ընտրութիւնք մեծամասնութիւն տուած ըլլալով հանրապետականաց ընտրելոյն՝ Մր. Հարիսընի, նոյն օրէնքը նորէն [illegible] վրայ եկաւ, քուէարկուեցաւ և մայիս 27ին գործադրելի հռչակուեցաւ։ Այս օրէնք թոշակ կը յատկացնէ աշխատելու կարծեցեալ անկարող բոլոր նախկին զինուորներուն կամ նաւաստիներուն, կամ անոնց այրիներուն, կամ անչափահաս զաւակներուն, կամ ծնողքներուն։

Այն ատեն խնդրանքներու հեղեղ մ'է բրդաւ. Հանգստաթոշակի գրասենեակն օրը աւելի հազար խնդրագիր կընդունէր։ Հարկ եղաւ 500 էն աւելի նոր պաշտօնեայ կարգել այս խնդրագիրները քննելու համար։ Ամէն որ կըսէր թէ հանգստաթոշակի իրաւունք ունի։ Ուստի, հիմա թոշակաւորներուն թիւը 400,000 էն աւելի է, որոնք տարեկան 707 միլիոն ֆրանք կը ստանան ի վնաս հարկատու ժողովրդեան, և դեռ իրենց թիւը միշտ կաւելնայ ու կաւելնայ՝ ժողովրդեան համբերութեան հետ։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 25 Դեկտ.— Նախարարութիւնը Սթոյանովիչի հետ անհամաձայն գտնուելուն համար հրաժարեցաւ։ Նոր նախարարութեան կազմութիւնն յանձնուեցաւ Մ. Սիմիչի ու [illegible]։ [illegible]

ՍՕՖԻԱ.— Սթամպուլօվի սպանիչ Թիւֆէնքչիէֆ ձերբակալուեցաւ։

ԱԹԷՆՔ.— Թեսալիայի մէջ նոր ոճիրներ պատահեցան։ Մարդու կորուստ խիստ շատ է։

ՉԷԹԻՆԷ.— Ցունաստանի ու Սեւլեռան միջեւ առեւտրական դաշնագիր մը ստորագրուեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Վէյլէր զօրավարը Քուպայէն հեռագրեր է թէ Պաղաթի մէջ [illegible] հաստատեր է, սակայն նոր ընդհարման վրայ տեղեկութիւն չկայ։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 25 Դեկտ. (Ռէօթէր).— Մր. Սեսիլ Րոտս Տրանսվալ (Հարաւային Աֆրիկէի մէջ անգլիական գաղթականութիւն) հասեր է, սակայն լաւ ընդունելութիւն չէ գտեր։

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԼԵԹՃԵԱՆ

Հանրածանօթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մոմերու, Գամենոս խանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճըլար եօքուշ Մեծ Նոր խան վարի յարկ թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսերու համար ծաղկալէտ կըրըլանտներ, քօղեր, ձեռնոցներ, կոշիկներ են. և կը զարդարէ հարսի մոմեր վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գներով։

(35)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Սըր Ճէյմս կը նստէր [illegible] սենեակին մէջ որ գրեթէ [illegible]։ [illegible]

Ներքին [illegible] Քարրիկ [illegible] Լուի Ժ.Գ.ի [illegible]

[illegible] Մեքսիքեան [illegible] Սըր Ճէյմս [illegible] Տիկին Օլիֆանի [illegible]

Հիւրընկալութեան օրերը, [illegible] Սըր Ճէյմս [illegible]

[illegible] Այս [illegible] Տիկին Օլիֆանի [illegible] Սըր Ճէյմսի [illegible]

[illegible] ներկուած, [illegible] Ամերիկացի մը, Տիկին Օլիֆանի [illegible] Սըր Ճէյմս [illegible]

—Բեզմ, Տէր իմ, Սըր Ճէյմս [illegible]

—[illegible] Սըր Ճէյմս [illegible]

—Տնանկ ... Սըր Ճէյմս. [illegible]

Անգլիացին [illegible]

—Ներեցէք, սիրելի [illegible], մինչեւ կինս այլ եւս պատրաստ գտնուի, նոր չունիմ ձեր քով։

—Պարապ տեղը կը բարկանաք, [illegible] Եթէ այս գնումը կը քննադատէք, ձեր շահուն համար է. [illegible] Ինչ որ կուզէք [illegible]

[illegible] Թէ Աէնի [illegible]

[illegible] Օրիորդ Անտրէսոնի [illegible]

Ո՛հ, [illegible]

—Ուժով [illegible]

—Պառաւ Ամերիկացին, որ բորթօյով [illegible]

—Տեր[illegible], [illegible].

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՊՕՂԱՃԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐՁԱԿՈՒՄ ՀԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԼՈՑ

Երէկ իրիկուն եւս 10ի չափ բանտարկեալք Պատրիարքարան բերուեցան կեդրոնական Բանտէն, և Մայրեկեղեցւոյ մէջ օրինական արարողութեան կատարուելէն ետքն, արձակուեցան։ Պատրիարքարանի մէջ փոխանորդ Հայրն անոնց պէտք եղած յորդորները տալէն ետքը, դրամական մէյ մէկ նպաստ բաշխեց։—Երէկ իրիկուն խումբ մը ազգայիններ Ղալաթա Սէրայի բանտէն փոխադրեցան կեդրոնական Բանտը, և այսօր բանտարկեալներու աւելի մեծ թիւ մը Պատրիարքարան կը ղրկուի, նոյն արարողութեամբ արձակուելու համար։

* * *

Մինչեւ ցարդ 38 բանտարկեալ արձակուած են։— Աւասիկ արձակուածներուն ըրած Ուխտին բանաձեւը.

«Ինչպէս Աւետարանական պատգէրը մեզ կ'ուսուցանէ և Առաքելական քաղմք կը քարոզեն հոգեւոր և մարմնաւոր իշխանութեանց հնազանդ մնալ, մինչեւ ցարդ ճշտապահ եղած ենք և ենք տիրող Կայսերական Կառավարութեան, նոյնպէս և յետ այսուհետեւ հաւատարիմ հպատակ պիտի մնանք մեր Օգոստ. Կայսեր։

«Զայս ուխտելով՝ կը համբուրենք զՍուրբ Աւետարան։»

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Քաղաքական ժողովը երէկ ի նիստ գումարեցաւ Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ խորհրդարանին մէջ՝ Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ատենապետութեամբ Բարձր. Յարութիւն փաշայի Տատեան։

Նիստէն բացակայ էին՝ Գարաքեօզեան Գրիգոր, Քափամաճեան Կարապետ և Մանուկեան Մենեքշէ էֆէնտիք։

Քաղաքական ժողովը բերկրութեամբ և խորին երախտագիտութեամբ լի՝ նախ և առաջ իրեն գլխաւոր պարտականութիւն համարեց գաւառաց Առաջնորդներուն հեռագրաւ՝ և Մայրաքաղաքիս քաղաքաց մասնաւոր Նամակներով աւետել Օգոստափառ և առատաձեռն Վեհապետին վեհանձնութեան գործն, որով բովանդակ Հայ բանտարկելոց ազատութիւն կը շնորհէ, և յանձնարարել՝ որպէսզի եկեղեցեաց մէջ եկեղեցական ու ժողովրդական, պաշտօնական բարեմաղթութիւններ ընեն վասն Թանկագին կենաց և արեւշատութեան Ն. Վեհափառութեան։

—Քաղաքական Ժողովն ի նկատ առնլով Գաւառական Մասնաժողովոյ Ներկայացուցած տեղեկագիրն, քննեց անոր առաջարկութիւններն ի մասին գաւառացի կարօտելոց վիճակին և անոնց նիւթական անհրաժեշտ պէտքերն հոգալու համար մասնաժողով մը կազմեց։

—Նկատողութեան առաւ նաև Տնտեսական Մասնաժողովոյ ներկայացուցած տեղեկագիրն և անոր մէջ առաջարկուած ինչ ինչ կէտերը քննելու, ուսումնասիրելու և գործադրելու համար՝ առանձին մասնաժողով մը կազմեց։

—Նոյնպէս տարագրելոց ինչքերն ամփոփելու և ապահով վիճակի մէջ դնելու համար կազմեց մասնաժողով մը։

Առանցմէ զատ՝ Քաղաքական ժողովն երէկ զբաղեցաւ յարաբերական այնպիսի կարեւոր խնդիրներով որոց ի գործ դրուած ըլլալը աւելի ի մասին բարեխնամութիւն պիտի ունենանք հաղորդել մեր ազգ. ընթերցողաց։

Երէկ Բնտ. Ժողովոյ գումարումէն ետեւ Ազգային Սահմանադրութեան վերաքննիչ յանձնաժողովն ի նիստ գումարեցաւ Բերայի Եկեղեցւոյ դպրոցին մէջ՝ Ատենապետութեամբ Վեհ. Մանուկ փաշայի Ազարեան։

Յանձնաժողովն իր պաշտօնին գործադրութիւնը վերսկսելու և հարկ եղած բարեփոխութիւնները նպաստաւոր կերպով ի գործ կարենալ դնելու համար՝ որոշեց նախ և առաջ ազգային կեանքի և վարչական գործոց հմուտ, փորձառու և իրազեկ անձանց գրաւոր կարծիքն ու դիտողութիւններն ստանալ և նոյնպէս Ազգ. Ժողովոյ մէջ ասկից առաջ կատարուած վիճաբանութիւններն ինչպէս նաև ժամանակին այդ մասը պատրաստուած Ծրագիրն ուսումնասիրել և յետոյ՝ մատուցանել իր տեղեկագիրն՝ հանդերձ իր սեփական առաջարկութիւններով և դիտողութիւններով։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը վաղը Մայր-Եկեղեցին ներկայ պիտի ըլլայ հոգեւոր պաշտամանց և քարոզ պիտի խօսի։

Այսօր Մայրաքաղաքիս Թաղերը կը ղրկուի բանտարկելոց արձակումն աւետող Պատրիարքական Շրջաբերականն, որ վաղը պիտի կարդացուի։

Բերայի Նորակազմ Թաղական Խորհուրդը Թէեւ իր առաջին նիստն ըրաւ, բայց չկրցաւ Դիւան կազմել. որովհետեւ անդամներէն Միքայէլ էֆ. Կիւլլապճեան, Սիմոն էֆ. Գոյաճեան և Յովհաննէս էֆ. Պօյաճեան հրաժարական մատուցած են։ Քարոզիչ Սրբազանն այս հրաժարականները մերժելով, վերջանիկ հրաւիրեց յիշեալ էֆէնտիները՝ վաղը ներկայ ըլլալու Թաղական Խորհրդոյ երկրորդ նստին, Դիւան կազմելու և պաշտօնի ձեռնարկելու համար։

Այնթապի Եկեղեցեաց-քահանայից Տէր Մովսէս Հայր Ժամկոչեան, Նախագահ Այնթապի Վարդանեան Կրթարանի վարչութեան, յանուն նոյն հաստատութեան շնորհաւորական նամակ մ'ուղղեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Կեդրոնական Վարժարանի հրաժարեալ Խնամակալութեան գեր-տեսուչ Յարութիւն էֆ. Նորատունկեան երէկ այցելութեան գնաց Ս. Պատրիարք Հօր։

ՀԱՅԱԳԻՆ

Գրիգոր էֆ. Սահինեան նամակ մը գրելով մեզ, կը յայտնէ թէ կարօտելոց վիճակին վրայ «Բիւզանդիոն»ի մէջ գրուածներէն զգածուելով, ինք և մի քանի բարեկամներ 80 ղրուշի գումար մը կը ղրկեն Խմբագրութեան՝ իբրեւ հայագին նոյն խղճալեաց համար։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր տրամադրութեան ներքեւ կը դնենք սոյն գումար, որպէս և ամէն գումար որ մեզ ղրկուի նոյն նպատակաւ։

Ս. ՄՆՆԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Ազգ. Հիւանդանոցի վիճակին վրայ տրուած տեղեկութիւններէն զգածուելով, հետեւեալ անձինք ստորեւ նշանակեալ գումարները ղրկած են «Բիւզանդիոն»ի Խմբագրատունն, իբրեւ նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի, Ս. Մննդեան այցելութիւններէն զերծ մնալու համար։

	ղրշ.
Յարութիւն էֆ. Մոստիչեան	20
Յովհաննէս » Մոստիչեան	20

Յառաջիկայ կիրակէ, ի տօնի Ս. Յակոբայ, Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետ Ճէվահիրճեան, ըստ սովորութեան, հանդերձեալ է յատուկ Ս. Պատարագ մատուցանել Թաղիս եկեղեցւոյն մէջ, ուր հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի նաև վասն հոգւոյ բարեյիշատակ ծնողացն՝ Յակոբեան հարազատաց Ազնուաշուք Միքայէլ և Յովհաննէս էֆէնտիներու։

Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. ՀԱՅՈՑԵԱՆ Պ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ
Սամաթիա 13 Դեկտ. 96

ԱԶԴ

Վաղը կիրակէ 15 Դեկտեմբեր Տօն Ս. Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետի, Թաղիս բարեխօսն Քարոզիչ Արժ. Տ. Վարդան Ծ. վարդապետ Բրուտեան հանդերձեալ է հանդիսաւոր Ս. Պատարագ և Հոգեհանգստեան Պաշտօն կատարել ի հանգիստ հոգւոյ Ս. Եկեղեցւոյս հիմնադիր բարերար Ազն. Բարսեղ էֆ. Սթամպոլեանի հօրն Առաքինազարդ Յակոբ էֆէնտիի և համայն մանուկ բարերարաց շինութեան Ս. Եկեղեցւոյս։

Զայս կը ծանուցանեմք ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Գլխաւոր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ
Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ Ա. Գ. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
9/21 Դեկտ. 1896
Նոր-Թաղ Սամաթիոյ

ՆՊԱՍՏԻ ԲԱՇԽՄԱՆ ԳՈՐԾԸ ԽԱՍԳԵՂԻ ՄԷՋ

Տէր Խմբագիր

Ասկից առաջ մեր ազնիւ Թաղեցի Մարգարեան Գրիգոր էֆէնտի, Թաղիս խղճալի վիճակը նկարագրելուն առթիւ՝ յիշատակած էր չքնաղ բարերարուհիի մը, Միս Կլիւրնի Օրիորդին անունն որ անչափ սիրելի է հաւօրէն Խասգիւղցւոց։ Այս ազնիւ օրիորդ մինչեւ այսօր չի դադրիր բարերարել Թաղիս կարօտեալց։ Միայն թէ՝ քանի որ այսօր Թաղ. Խորհուրդն ունի, կը խնդրուի յիշեալ ազնուափառ Օրիորդէն որ իր նիւթական նպաստներն ուղղակի նորա միջոցաւ և միմիայն նորա յանձնարարութեան համեմատ ի գործ դնէ, որպէս զի մի գուցէ արժանաւորագոյններ զրկուին և կամ անգիտակցաբար զեղծումներ գործուին։ Այս մասին Միս Կլիւրնի ուշադրութիւնն հրաւիրել բաւ կը համարինք որպէս զի ամէնէն աւելի խղճալի կարօտեալներն իր հոգածութենէն չվրիպին։

ԽԱՍԳԻՒՂՑԻ ՄԸ
Խասգիւղ 14 Դեկտ. 96

Մ. ՀԻՒՄԻՒՑԻՆՃԵԱՆ եւ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1854

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒ ԽԱՆՑ ԵՒ ՔՕԶՄԷՏԻՔԱԿ ԱՐԴՈՒԶԶԸՐԴԻ ՏՈՒՒԵՐՈՒ

Մահմուտ-Փաշայի վարի կողմը Բոսնաքօ խանի եդին, Թիւ 109, և Մահմուտ-փաշա Ղալաթա, Վալիտէ ... պահակոյն կից, Թիւ 89

Ինչպէս յայտնի է յարգոյ հասարակութեան, վերոյիշեալ վաճառատունս իրենց բազում տարիներէ ի վեր խիստ աժան գիներով կը վաճառէ հարսանեաց համար կարի վայելուչ չքեղ եւ ձոխ տեսակներով, արտաքոյ կարգի զարդարուած մանիր, ծանր արծաթեայներ, ադամանդեայ ափսէներ, զարդեր, ամէն տեսակ ձեռնոցներ եւ այլ հարսանեկան նիւթեր։ Մեր իբրեւ մասնագիտութիւն ընտրած եղ.. հարսանեաց մանրուքը վաճառումն, որ ցարդ չէր բարեհաջողած անձնաւորութեանց արժանացած է։ Ուստի կը խնդրենք մեր բազմաթիւ յարգոյ յաճախորդներէն որ բարեհաճին բոլոր վերոյիշեալ անուանց վաճառատունը զիմել որ արդէն իր մասնագիտութեամբ մէջ հանրածանօթ է։ Պէտք չէ շփոթել համանուն ուրիշ վաճառատուններու կողմէ եղած յայտարարութիւններէն։ Կը ծանուցանենք Պատուարժան հասարակութեան թէ՝ բուն իսկ Մկրտիչ Հիւսէյինճեան եւ ընկերութեան վաճառատունն երբեք ուրիշ տեղ փոխադրուած չէ։

Կը վաճառէ նաեւ երախայնսերու Մկրտութեան համար ամէն տեսակ հագուստներ, թաշկինակներ, գլխարկներ եւ այլն, կանանց եւ գլխաւորաբար օրիորդաց օծիտի համար ձեռնաշկեղէններ, պատրուակներ մետաքսէ վրայ ամէն լայնքով, անթարթներ, բազմատեսակ գլխարկի ծանր ծաղիկներ, փետուրներ, ամէն եղանակի համար կանանց եւ օրիորդաց գլխարկներ, դասմեր եւ թէ (խոյէք) պատրաստ կը գտնուին եւ թէ յանձնառարութեան վրայ կը շինուին ու կէս ժամու մէջ կը յանձնուին։ Նոյնպէս լէմոնի սուքիներ, մեդրո կարմիր մելաններ, սէնթիւբներ, վերջին նորաձեւ քօրսէներ, ժեռսէներ, բազմատեսակ սանթէլյա, քեպերլաններ, գանգան տեսակ թելեր, հատուէտ ժիւ-թեր, գաէրներ, դուքս անկլերներ, գլխու գանգապետ տեսակ փիւշիներ, գլխարկի փետուրներ, էկրէթներ, փետուր ակեան կայիփիթերներ, պալանա եւ Նրանսական բանչֆանիկներ, հովանոցներ, գլխու ֆանիժալի սանտրեր, ակոս եւ պայացնցներ։ Վարժարաններու աշակերտուհեաց համար ամէն տեսակ ձեռագործի վերաբերեալ, ատլասներ, հալուներ, թուղթեր, զանազան տեսակ Թաղարներ։ Սպօրնները համար մասնաւոր պատրաստուած ծանր Թաղարներ ծաղիկներով եւ Թաւիշէ Ֆանիթէկի տերեւներով կազմուած։ Նոյնպէս յուղարկաւորութեանց համար պսակներ՝ քանդան ու չէնծու ծաղիկներէ շինուած։ Նաեւ վր ծանուցանենք թէ պատմական տարիներէ ի վեր Եւրոպայի մէջ մեզի յատուկ գործարան մ'ունինք, ուրկից ապրանքներն ուղղակի բերել կուտանք, որով աժանութեան համար մեզի հետ մրցումն ընել անկարելի կըլլայ։ 25—1

Հայերէն, Ֆրանսերէն և Թուրքերէն լեզուաց բաւական հմուտ երիտասարդ մը պատրաստ է ծառայել վարժարանի մը մէջ իբրեւ ուսուցիչ կամ վաճառականի մը քով իբրեւ գրագիր։ 1—3

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը միջօրէին գնաց նոյն մզկիթն և սրբազան աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. Պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ռուսական դեսպանն ու առաջին Թարգմանն, Օսմ. Պանքայի ընդհ. տնօրէնն ու եղբայրը, պաշտօնական գործակատարը, Բաէտի Լիօնէլի պաշտօնեայներէն Մ. Կէրսօն, Ճարոնյի ատաներ և երկուստի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։ Սէնեկատեն մ'ին պէյ, յանուն Վեհ. Սուլթանին, մեծարանքներ ըրաւ ներկայից ամենուն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՒՆԱՐՄՈՒՆՔ

Երէկ ուրբաթ, Մելամիլէի առաջնորդութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանն կողմէ շնորհեալ տրտօնութեամբ, ռուսական դեսպան Մ. Ճէսվերա և յետոյ Ճարոնյի զօրավար Թրեսցի, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, պատիւ ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։

—Վեհ. Սուլթանին բարձր նախաձեռնութեամբ կազմեալ զինուորական հաստատութեանց նպաստամատոյց յանձնաժողովոյն կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարն հասաւ 2,678,076 ղրուշի։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑ.— Ղալաթիոյ դրամատուք, կրէ Իզթամ, հեռագրաւ իմաց տուեր են Եւրոպայի սեղանատուաց թէ Օսմ. պետութեան 1313 տարւոյ ելմտացոյցն հաւասարակշռուած է։ Համաձայն կարմի 65000 ոսկւոյ ազատելութիւն մ'ալ ձեռք բերուելով։ Օսմ. Պանքային և Ղալաթիոյ դրամական ուրիշ հաստատութեանց ուղղեալ հեռագրեր, կը յարէ Իզթամ, ծանուցած են թէ այդ լուր լաւ տպաւորութիւն մը յառաջ բերեր է եւրոպական հրապարակաց վրայ և թէ օսմանեան պարտաթուղթերու գիները բարձրացեր են։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.— Մէկքին—Սասունոյի երկաթուղւոյ ընկերութիւնն արտօնութիւն խնդրեց Սամսոնէն մինչեւ Օսմանիյէ գաւառակը՝ Մխիթէն ու Համոֆիլէէն անցնելով լայն գծով երկաթուղի մը շինել առանց երաշխաւորութեան գումար պահանջելու։ Նոյնպէս մինչեւ Գարս գիւղաքաղաքը ճիւղ մը շինել, որուն սկզբնակէտն որոշուի կառավարութեան հետ բանակցելով։

ԲԱՆՏԵՐԸ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնն, հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ, ծանոյց թէ, բստ որում բանտարկեալ մը եթէ հիւանդանալ կարելի չէ գործածել՝ դատավորութեան, ... Ներքին գործոց նախարարութիւնը ... պաշտօնէութեան ... մէջ ...

ՏՐԱՊԻԶՈՆ զրկուելիք քննիչ մասնաժողովն այսօր Տրապիզոն կուղեւորի։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Սինոտին անդամ քննիչացներ Մետրոպոլիտ ... Տ. Եւանկ... ի Կեսարիոյ կարգեցաւ։

—Տ. Անթիմոս Պատրիարքն երէկ շնորհաւորական հեռագիր մ'ուղղեց Անտիոքի Պատրիարք Տ. Սպիրիտոնի առթիւ մոնարխութեան անոր։

ՃԻՏՏԷՒ անգլիական հիւպատոս կարգուեցաւ Մ. Ճոն Բոյլ...։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ նահանգին մէջ անցեալ սեպտեմբեր ու հոկտեմբեր ամիսներուն պատահեցան 3397 ծնունդ և 2550 մահ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ մաքսային վերատեսուչ Մ. Թէօտոր Բաւէլոսքօ երէկ մայրաքաղաքս եկաւ։ Ինչպէս յայտնի է բանակցութիւններ պիտի կատարէ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԸԻ Թաղապետութեան տարեկան հասոյթն է 389,992 ղրուշ և ծախքը՝ 240,641։ Հասոյթ յաւելում մ'ալ տարի քաղաքին մէջ այլ և այլ հանրօգուտ շինութիւններ ալ պիտի յառաջ գան։

ՀԱՆՔԻ.— Հանք մը առաջարկուած համար երր ... Բ. Դրան փոխանորդներէն ... Համայ ... Սեզգիտոլիի։ Արդ, Հանքաց նախարարութիւնը Բ. Դուռնէն հրաման խնդրեց թէ այդ որոշում գործադրելի է նաև այն հանքերու համար որոց շահագործումն մենաշնորհով կը յանձնուի ընկերութիւններու։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ յանձնաժողով մը նոր ծրագիր մը պատրաստեց երկրորդական վարժարաններու ուսմանց ծրագրերուն համար և մասնաւոր նախարարութեան։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ձիթապտուղի տասանորդի տուրքն 1,709,479 ղրուշի վարձակալութեան տրուեցաւ մէկ քանի անձերու։

ՊԻԹԼԻՍԻ ու Տիարպէքիրի նահանգական պատմական դատաստաններու նորընտիր նախագահները՝ Մահմուտ եւ Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնդիներն՝ իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորեցան։

ՀՌՈԴՈՍԻ բանտին քննիչը տեղեկագրեց Դատական նախարարութեան թէ անցեալ բանտին մէջ կան 273 բանտարկեալներ և 14 ձերբակալուածներ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը գրեց մաքսատանց տնօրէններուն մանրամասնօրէն տեղեկագրել թէ Թրանսիթի գործողութիւնք ո՛ր Թուականէ ու թ՛ի և հրամանագրաց վրայ կը կատարուին։

ԱՐՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Ժողովը նկատելով որ ծանօթ խառն երթալով կաւելնայ ի Հնդկաստան, որոշեց որ Պասրայի ու Հնդկաստանի կողմէն եկող ուխտաւորք տասնօրեայ քարանթինայի ենթարկուին Գամարանի և հինգ օր ալ Եգիպտոսի մէջ։

Մ. ԲՈՍԸՎԸՔ, Մելանիկի երկրաբանական հիւպատոսը, Սելանիկ դարձեր է։

ԱՐԻՖ ԷՖԷՆԴԻ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Ոստիկանութիւնը կը շարունակէ հարցաքննել այն անձերն, որք ձերբակալուեցան Փրեւեզէ Արիֆ էֆէնտիի սպանութեան գործին համար։ Առջի օրն իբրեւ կասկածելի ձերբակալուեցաւ նաև Արիֆ էֆէնտիի աղջիկը Զէհրա և հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։ Զէհրա նախ ուրացաւ և սակայն քիչ յետոյ խոստովանեցաւ թէ երկուքը՝ Սիւլէյման Սպրի էֆէնտիի հետ, որ նոյնպէս ձերբակալուած է, առաջուընէ որոշած էին սպանել Արիֆ էֆէնտին։ Երկու Համբաւոսց Նոյն բազմաները։ Սիւլէյման Սպրի վոճիրն նախ տուեր է չարագործներու ձեռքը գործածելէ յետոյ և Զէհրա ալ խոստացեր է երկու հազար ոսկի վճարել։ Յանցանքութիւնը հաղորդ առնեւ մարդ մ'ալ ձերբակալեց։ Այս ալ պիտի ընկերուն նման կատարեալ խոստովանութիւն մ'ըրաւ։ Նախնական քննութիւնք աւարտեցան և ամբաստանեալներն պիտի յանձնուին դատական պաշտօնէից։

ԱՐԿԱԾ.— Երէկ Ղալաթիոյ մաքսատան մէջ երկու բեռնակիրներ, Յուսուֆ ու Մուսա, արքայի ապրանքի մը կշռելու ատենին միմեանց հետ կռուեցան։ Յուսուֆն երկու ոտքերէն մէյմէկ և միւսն ալ մէկ ոտքէն վնասուեցան։ Այս վնասուածներ եղան և Յուսուֆ, որուն վէրքը ծանր է, հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՑՕՐՔՈՒ

ՎԱՀՐԱՄ Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել՝ թէ բժշկական ԲՆԲԱՆ փոխադրուած է, և կը բնակի ԹԱԳՍԻՄ ՓՈՂՈՑ Թիւ 33, ուր բաց ի հիւանդաբերէ ամէն օր հիւանդ կընդունի ժամը 7—10. (Լ. Թ.)։

ՏԻԳՐԱՆ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

Հաստատուած յամին 1852

Նորաձեւ դրութեան մը միջոցաւ պատրաստուած ... ատամները, մէկ անհատ ... կեղծ ... ատամներ, ... գլխել և բաժնուած վերադարձնել։ Կատարելագործեալ կաթնակաւ, նաւէ, ... և գիտական արհեստական ատամներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականի, ... (ըստ ...), ... բերանի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ, ինչպէս նաև ... գեղերու, և նորաձեւ ...

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանըքի գարեջրատան դրան յարկը ճիշդ Զըպլուգճեանց դէմ)։

Պատրոգ... հիւան գիրքի ... մնալով 1 նոր բացուած Մրխսօրեի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւատարիմ համար Եւրոպայի եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժներու, ձեռագործ կրնամ օրերն ալ, ինչպէս նաև մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱՐԱՐԻՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. չզոխ միաւ. Սէրի Դ. Օ. Ո.		22	16
Անատոլու երկաթուղի	»	22	17
Սանտէն վար գին	»	22	09
Օսմանիյէ	»	74	—
Ռումէլիի Երկաթ. Ֆր.		102	12½
Ռէժի	»	13	10
Քաէտի ձէնէրալ օսմ.	»	7	16
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	4	—
Տրամուէյ բաժնեթ. ղրշ.		7	15
» Հիմնադիր »		2	50
Սիկարէթ) Ա.	»	1	34
) Բ.	»	1	30
Սօս. Օթ. Շամէ է Սալ. Ս. Ո.		3	03
Ճէն. Բոպարօ Քորբ. չինի		—	07.3
Ճէն. Էնթէրբրայզ	»	—	09.6
Թրամուէյ պարտամ. Ֆր.		485	—
Տէրքօսի ջրի ընկ.	»	342	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	454	—
Թրամուէյ	»	35	—

ՄԹՐԼՈՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան Օ. Ո.		1	65
» ութ » » »		4	—
Ռում. երկ. մէկ » » »		—	—
» » ութ » » »		—	—

ՓՈԽԱՆԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս ղրշ.		109	20/70
Փարիզ 3 » Ֆր.		23	—
Վիեննա մանեթ »		10	87¼

ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ. Օ. Ո.		22	19
Ռումէլիի երկաթուղի Ֆր.		102	5

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 Ֆրանքնոց	ղրշ.	87	16
Անգլիական ոսկի	»	109	36
Բօլ Իմբէրիալ	»	89	20
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108	15
Ռուսի Թղթադրամ Օ. Ո.		8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 24 ԴԵԿՏ.

Ֆրանսական Ռանթ 3% Ֆր.		102	45
Օսմ. քոնս. Սէրի Դ.) բաց.	»	20	42
) փակ.	»	20	55
» » » Բ.	»	81	70
» » » Գ.	»	20	85
Օսմանիյէ	»	346	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	103	—
Օսմ. Բոնօ Լօթէ	»	427	—
Մաքսատուն	»	462	—
Օսմ. Ռէժի	»	312	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	530	50
Քաէտի Լիօնէ	»	765	—
Սուէզի ջրանցք	»	3367	—
Իտալական Ռանթ	»	93	35
Զէք Լոմպարդ վրայ	»	25	235
Դրամական	»	2	—
Թրանսվալ	»	35	—

ՊԷՐԼԻՆ, 24 ԴԵԿՏ.

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ.	մարք	—	—
» փոխառութիւն 1888	»	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	102	50
Անատոլու երկ. պարտամուրհ.	»	88	30
Փոխ. Կոնվերսիոն 3%	»	20	170

ՎԻԵՆՆԱ, 24 ԴԵԿՏ.

Փոխառ. Կոնվերսիոն վրայ Ֆր.		119	95
Ռումէլիի երկաթուղի	»	51	87
Օսմ. Ռէժի	»	153	—

ԼՈՆՏՈՆ, 24 ԴԵԿՏ.

Անգլ. քօնսօլիտէ	Ս. Ո.	111	—
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	65	—
» » Բ.	»	31	75
» » Գ.	»	20	31
» » Դ.) բաց.	»	20	25
) փակ.	»	20	37
Փոխառութիւն Եգիպտոս	»	76	50
» Օսմ. 3½%	»	94	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	11	—
Եգիպտ. երկաթուղի	»	12	—
Եգիպտական Միացեալ	»	104	75
Հելլենական 5%	»	28	50
Մօնօփոլ հելլենական 4%	»	8	50
Ռանթ » 4%	»	23	75
Ռուսական 3½% 1891	»	103	75
Պորտ. փոխառ. 6% 1888	»	93	75
» նոր » 6% 1892	»	95	25
Փոխառ. Փարիզի Պրոյ	»	25	40
Դրամագլուխ	»	4	—

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000 000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐՒՈՅ 3,161,300

ՆՕՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,245,300

Ն. ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեան մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև եթէ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասներն 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 5,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարները խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կր. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹՔ

1900ին ի Բարիզ տեղի ունենալիք տիեզերական Արուեստահանդէսին 3,250,000 հատ 20 ֆրանքնոց պարտաթուղթերն, որք ֆրանսական կառավարութեան 1896 Յունիս 13ի օրէնքով արտօնեալ են, ի հրապարակ հանուած են Ֆրանսայի Քրէտի Ֆօնսիէ դրամատան ձեռամբ։— Սոյն պարտաթղթերէն ունեցողը, բաց ի ստորեւ նշանակեալ առաւելութիւններէն, կունենայ նաև քան հատ մուտի տոմսակ Արուեստահանդէսին և կը մասնակցի այն 29 վիճակահանութեանց, որք տեղի պիտի ունենան 1896 Օգոստ. 25էն ց25 Հոկտ. 1900, և որոց մէջ 4313 թիւ պիտի շահին 6.000,000 ֆրանք, մեծ պարգեւներն ըլլալով 500,000 ֆրանք, 100,000 ֆրանք, 10,000 ֆրանք, 5,000 ֆրանք, 1,000 ֆրանք եայլն։

1896ին վիճակահանութիւններն են՝ Օգոստ. 25ին, Սեպտ. 25ին, Հոկտ. 25ին, Նոյ. 25ին և Դեկտ. 26ին։

1897, 1898, 1899իններն են՝ Փետր. 25ին, Ապրիլ 25ին, Յունիս 25ին, Օգոստ. 25ին, Հոկտ. 25ին և Դեկտ. 26ին։

1900իններն են՝ Մայիս 25ին, Յունիս 25ին, Յուլիս 25ին, Օգոստ. 25ին և Հոկտ. 25ին։ Վիճակահանութիւնները պիտի կատարուին Ֆրանսայի Քրէտի Ֆօնսիէ դրամատան մէջ և շահող թիւերը նոյն դրամատան մէջ պիտի վճարուին վիճակահանութենէն երեք ամիս յետոյ։

Սոյն վիճակահանութիւններէն դուրս մնացող թիւերուն տէրերը, 1895 Նոյ. 18ին որոշուած պայմանագրութեան մը համեմատ, պիտի կարենան ըստ իրենց ընտրութեան, ստանալ 25⁰/₀ զեղչ մը Արուեստահանդէսին մէջ գտնուելիք տնտարանաց մուտի գնոյն վրայ և կամ 1/3 զեղչ Արուեստահանդէսին տեւողութեան միջոցին ի Բարիզ երթ ու դարձի համար ֆրանսական երկաթուղեաց կամ շոգենաւի տոմսակաց գնոյն վրայ։ Սոյն երկրորդ պարագային մէջ պարտատոմսին տէրն իրաւունք պիտի ունենայ նոյն զեղչեալ գնով երեք անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել հնգօրեայ պայմանաժամաւ, երբ իր ճամբորդելիք կայարանին Բարիզէն հեռաւորութիւնը 50էն 200 հազարամետր է, երկու անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել տասնօրեայ պայմանաժամաւ երբ հեռաւորութիւնը 201էն 500 հազարամետր է, և մէկ անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել 15 օր պայմանաժամաւ երբ հեռաւորութիւնն է աւելի քան 500 հազարամետր։ Բարիզէն աւելի քան 50 հազարամետր հեռաւորութիւն ունեցող կայարաններէն մեկնման պահուն միայն կը տրուին այն ճամբորդութեանց յատուկ մասնաւոր տոմսակները, զորս ճամբորդք պարտին ի պահանջել հարկին ցոյց տալ իրենց քով գտնուած պարտատոմսերուն հետ միասին։ — Վերոգրեալ առաւելութիւններէն մին կամ միւսը ընտրած ժամանակ պարտատոմսին տէրը պարտի ըստ այնմ դրոշմել տալ իր պարտատոմսին իր ընտրած առաւելութիւնը վայելելու համար։

Եթէ որ և է պատճառաւ Արուեստահանդէսը 1900ին տեղի չունենայ, պարտատոմսի տէրերը պիտի ստանան ֆրանսական կառավարութենէն իրենց պարտատոմսերուն արժէքը 20 ֆրանք, առանց տոկոսի. Միացեալ վիճակահանութիւնները չպիտի կատարուին. սակայն նախապէս տեղի ունեցած վիճակահանութիւններէն շահողներուն շահը իրենց պիտի մնայ։

Սոյն պարտատոմսերէն կը վաճառուի 20 ֆրանքի ի Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Քօմիսիօն Խան Թիւ 29. Խորասանեան և Եկմալեան սենեակն որ յառաջիկայ ամսոյ Դեկտ. 10ին պիտի սկսի. գին 20 ֆրանք։

Օ. Ի.

L'ANCRE — ԼԱՆԳՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՄՐ. 1871ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՄՐ.
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Կոմս Լեմոն Զիշի, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռօսոյժ Հաենս, դեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հաենս, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական
» Քօլօման Նաքօ » » »
» Անրուան Բրոֆէց տ'Օսբէն
Թէօտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ - Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօնամաճօղլու խան Թիւ 7

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԴՐՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Ը'ԵՒՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ զ'Իթալիէն 1, 3 իր Լը Բէլրիէ [illegible] 1845 հիմնուելէն ի վէր

Ապահովագր. ներու վճ.	1,123,000,000
1895ի տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճ.	87,000,000
Հասոյթ	196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000,000
1896 յունուար 1	
Աւանդք և անշարժ կալուածք յ'Եւրոպա	40,000,000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,000,000
Արդի ապահովագրութիւնք	4,141000000

Տէրութեան ապահովագիր

Շահաբաժիններու բաշխումը և ապահովադներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՌՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վօյվօտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԵՆՑ ԴՐԱՏԱՆ

«Համառօտ [illegible]ութիւն». Գին 3 [illegible] Բնագիտական եւ [illegible]ութեանց», Բ. [illegible]։ Գին 5 ղրշ։ «[illegible]ութիւն», մասն Ա. եւ Բ. [illegible] տպագրութիւն, յաւելեալ եւ բարեփոխեալ. Գին 4 ղրշ։ «Միջին Ընթացք Թուաբանութեան» Դավաֆեան, մասն Ա. եւ Բ., Գ. եւ Դ. տարի. Գին 5 ղրշ։ «Բարձրագոյն Ընթացք Թուաբանութեան» մտաւոր եւ գրաւոր, Դավաֆեանի, Ե. եւ Զ. տարի. Գին 10 ղրշ։ «Գործնական Քերականութիւն» Անգղիերէն լեզուի, ըստ Տոքթ. Թավմաս Կասպէմի, բոլորովին նոր եւ դիւրուսոյց մէթոտով. Դ. Թ. Ց. Գին 12½ ղրշ։ «Ընթացք ի գրոց Բարբառ» Բ. տարի, հաւաքածոյք ի նախնեաց եւ յարդեաց հանդերձ քերականական բացատրութեամբք. Բ. տպագրութիւն ճոխացեալ եւ բարեփոխեալ, Ե. վարդապետ Դուրեանի. Գին 7½ ղրշ։

Գրատանս մէջ՝ բաց ի ասոնցմէ կը գտնուին ամէն տեսակ, հայերէն, գաղղիերէն, անգղ. եւ թուրքերէն գրենիք չափաւոր գիներով։

Մեծաքանակ գնողաց համար գոհացուցիչ զեղչ։ 7—3

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ՖՐ.
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
Գարաքէօյ [illegible] Հալլաճեան խան
ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս Սուլթան Համամ Համօբուլը խան

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխատուութիւն. հաշուեմնացներ կը բանայ արժէթուղթեր դրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներու վրայ։ Վարկի Թուղթեր կուտայ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ. վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաժամաւոր պօնոներ կուտայ ուղղեալ պայմաններով։

ՊՈԼՍՈՅ ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործեր. ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի երբեւ անպարտ աւանդ՝ մինչև զետեղման վարձքն ստանալով և կամ Կ. Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
[illegible]
ՀԸԼԻ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Իսքօ, շոգենաւը, նաւապետ Ուսըըն, ընդհանուր վաճառքով, Հըլէ հոս հասաւ։

Տարբօ շոգենաւը, նաւապետ Մաքբըրմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 18ին և 31ին հոս կը սպասուի։

Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօնսըըն, ընդհանուր վաճառք կ'ընդունի այժմ ի Հըլ և ամսոյս 31ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ. գործակալ.
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան
Ղալաթիա

ՏՈՒԹՈՐ Պ. ՇԻՐՊՕՆՈՅ ԿԱՄ ՀՈԳԵՓՈԽԵԱԼՆ

Թէոֆիլ Կօթիէի էն հետաքրքրաշարժ և իր տեսակին էջ առաջին սքանչելի վէպ մ'է, կը ծախուի Զագմաքճըլար Եօքուշու Թիւ 29 Եօվհան էֆ. Աչճեան դրատունը. գին 4 ղրշ.

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	10,028,000
Տարեկան հասոյթ	»	23,250,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէն մթերանոցներ և բնակարաններ և անոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիններով։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պաղչէ-Գափու, Անամիատիս խան, 12, 13, 14

ՅՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլ և Գարատէնիզ մէյանը բօսթալ վափուրլար

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Լէճիբշիըն	3500
Բէսդըրիան	10500	Բըրժիըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ծօրճիան	8000	Անատոլիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալճերիըն	2500
Ֆերճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Վալօնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրամանը զլկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլ և Միջերկրականի մէջ բօսթալ վափուրլար

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալմասիա	3500	Թիպա	2500
Ռամսէս	3500	Մարէօթիս	2500
Մէնիւս	3500	Նէրգիս	2500
Անիւպիս	3000	Բեբա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօբիւս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կասաքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիլէն	1500

Թէպօ շոգենաւն հոս ժամանեց։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
34, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն. ԲԱՖՖԻ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլիայի և Պաթումի մէջ [illegible] բօսթալ

Մէնէրէլ շոգենաւը դեկտ. 9 ին (Ն. Տ.) կէս օրէն չորս ժամ յետոյ Նովօրոսիսք պիտի ուղեւորի Սամսոն, Կիրասօն, Տրապիզոն և Պաթում հանդիպելով։

Ալճէրի շոգենաւը դեկտ. 15 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ։

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ռուսական և այլ ... [illegible] Նաւահանգիստներու ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՕԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ. 1

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ի ՊԻՐԷՈՆ
ԱՄԲԷԼԻՈՍ (ԱՅԳԻ)
Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ — ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿ ՍՏԱՑԱԾ

Աշխարհի բոլոր մեծ արուեստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին վարձատրուած քոնեաք։

Պերլին, Ժընէվ, Ամսթերտամ և Գահիրէէն խաչով մեծ մրցանակ, Պուքրէշ, Մօնաքօ Պրիւքսէլ, Բրէմ, Փարիզ, Ս. Սթէֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական։

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարտ, Շիքակօ, Պերլին, Ամսթերտամ, Բրէմ, Ս. Սթէֆանօս ու Գահիրէէն ոսկի մէտալեա, Պօրտօէն 2 արծաթ մէտալեա։

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

Հելլէնական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով, Պարսկական կառավարութենէն Առիւծու և Արեգական պատուանշաններով. Վենէզուէլայէն յատուկ պատուանշանով, Պրիւքսէլի միջազգային առողջապահական քոնկրէէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն, և Մարսիլիոյ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ ախպլոմով վարձատրուած։

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷԹԱՔՍԱ

Հայթայթիչ Նոյին Վեհափառութեանց Թագաւորացն Յունաստանի և Սերպիոյ և Ն. Արքայական Բարձր. գահաժառանգ իշխանին Յունաստանի։

Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն

«Ֆէրտինանտ ժան», քիմիագէտ ի Փարիզ, Վօն Համմէլ Բօս եւ Հարման Իւլն մեծ քիմիագէտ յԱմսթերտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սթրաթի եւ Պէրնարտ Պուքրէշ։

Բիէր Արէրի, Սինկրօս եւ Զամպաքօ փաշա Կ. Պոլիս, Քոմանոս փաշա եւ Տքթ. Զահարօլա Եգիպտոս, Տքթ. Օրֆանիտի. Աֆէնթուլի, Գարամանլա, Հաճի Միհալի, Քօնսօլա, Ջինի կալվանի, Մակկա Բրօֆէսօրք հելլենական Համալսարանին Աթէնքի։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
1,000,000 քիլոկրամ քօնեաք

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ
15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլոկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ
35,000 սնտուկ եւ 1000 տակառ քօնեաք, որոնց ճշգրտութիւնը վաւերացուած է քաղաքապետական տոմարներով։

Պ.Պ. Ս. Ի. եւ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ
100,000 ֆրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէթաքսա քօնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ։

Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
42 ԿԱԼԱԼԱԹԱ ՄՈՒՄՀԱՆԷ ԹԻՒ 42

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1897 ԹՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակիչ. — Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑՆ, որ բաց ի բուն Օրացոյցէն, կը պարունակէ հայերէնաւոր բարոյական առածներ, զուարճալիքներ, պատմական, գիտական, վիճակագրական կարեւոր տեղեկութիւններ, ընտանեկան գեղեր, վէպեր, մանրավէպեր, բանաստեղծութիւններ, և ի մասնաւորի 1895 եւ 96 տարւոյ Տարեցոյցին մէջ հրատարակուած Մեծ. Ա. Փանոսեան էֆէնտիի Ծննդեան Նամակին Պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեանի տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճատտէսի Թիւ 61 եւ ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա, Քոմիսիօն խանի ներքեւ Մեծ. Ե. Վրոյրի, և Եօրկօնճըլար ճատտէսի Ռոման և Ընկ. վաճառատուները։ Օրթագիւղ Ֆէնէր Պ. Պէշէնի խանութը։

Գին 6 ղրշ.